

Oyun Alan? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Oyun Alan? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28642>

Özet

Oyun Alan? De?erlendirme Ölçe?i, 2012 y?l?nda Ayten Merve Ba?bay taraf?ndan haz?rlanan bir **Yüksek Lisans Tezi** kapsam?nda Türkiye ba?lam?na uyarlanm?? bir **ölçek** türüdür. Bu **ölçek**, özellikle Ankara il s?n?rlar? içerisindeki özel ve resmi anas?n?f? ve anaokulu bahçelerinin kullan?m yeterlili?ini, bar?nd?rd??? unsurlar? ve güvenlik ko?ullar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmittir. Toplamda 2 bölüm ve 40 maddeden olu?an bu araç, okul öncesi e?itim kurumlar?n?n d?? mekân kalitesini ölçmeyi hedefler. Elde edilen yüksek **güvenirlik** katsay?lar?, testin tutarlı ve güvenilir bir de?erlendirme arac? oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Oyun alan?, okul bahçesi, de?erlendirme, güvenlik, anaokulu, anas?n?f?, fiziksel çevre, ölçek, uyarlama.

Yazarlar

Ayten Merve BA?BAY

Amaç

Ölçe?in temel amac?, okul öncesi e?itim kurumlar?n?n d?? mekânlar?n?n fiziksel yap?s?n?, içerdi?i oyun ö?elerinin çe?itlili?ini ve bu alanlar?n çocuklar?n geli?imine uygunlu?unu de?erlendirmektir. Ölçek, özellikle oyun alanlar?n?n çocuklar?n farklı oyun türleri için sundu?u imkanlar? ve bu alanlar?n ta??d??? potansiyel güvenlik risklerini belirlemeye odaklanm??tır.

Bu araç, resmi ve özel okul türleri aras?ndaki oyun alan? kalitesi farklılıklar?n? ortaya koyarak, politika yap?c?lar ve okul yöneticileri için iyile?tirme alanlar?na dair somut veriler sunmay? amaçlamaktadır. De?erlendirme, oyun alan?n?n sundu?u materyal zenginli?i ile güvenlik standartlar?na uygunlu?unu iki ana boyutta incelemektedir.

Yap?

Oyun Alan? De?erlendirme Ölçe?i, oyun alanlar?n?n kalitesini iki ana yap?sal boyutta incelemektedir: **?çerik Zenginli?i** ve **Güvenlik Ko?ullar?**. Birinci bölüm olan "Oyun alan? neler içermektedir?" boyutu, alan?n farklı oyun ihtiyaçlar?n? kar??lay?p kar??lamad???n? (örne?in, sert zeminli alanlar, tekerlekli oyuncaklar için yollar) de?erlendirir.

?kinci bölüm olan "Oyun alan? iyi ve güvenli ko?ullara sahip mi?" boyutu ise, çevresel tehlikelere (sokak, derin hendek, su vb.) kar?? al?nan önlemleri, koruyucu çitlerin ve kilitlenebilir kap?lar?n varlı??n? inceleyerek fiziksel güvenlik standard?n? ölçmektedir. Ölçek, bu iki yap?sal bile?en

üzerinden oyun alan?n?n genel kalitesine dair kapsaml? bir puanlama sunar.

Geçerlik

Ölçe?in **Geçerlik** çal??malar?, uygulanan de?erlendirmelerin nesnelili?ini ve tutarlılı??n? sa?lamak üzere yürütülmü?tür. Ölçe?in ilk iki bölümüne ili?kin puanlama i?lemleri, öncelikle ara?t?rmac? Ayten Merve Ba?bay taraf?ndan yap?lm??, ard?ndan bir mimar taraf?ndan ba??ms?z olarak puanlanm?? ve sonuçlar kar??la?t?r?lm??t?r. Bu süreç, gözlemsel verilerin uzman görü?ü ile desteklenerek yap?sal **geçerlik** kanıt? sunmay? amaçlam??t?r.

Toplanan verilerin analizinde, **SPSS 16.00 program?** kullan?larak, resmi ve özel okul türleri için ayr? ayr? kar??la?t?rmalar yap?lm??t?r. Her bir soru maddesinin okul türlerinde görülme s?kl??? ve yüzdesi hesaplanm?? ve tablo haline getirilmi?tir. Bu istatistiksel analizler, ölçek maddelerinin farklı ba?lamlardaki ay?rt edicili?ini ve ölçülmek istenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Oyun Alan? De?erlendirme Ölçe?i'nin **güvenirlik** analizleri, iç tutarlılık (Internal Consistency) yöntemiyle incelenmi?tir. Elde edilen Cronbach's Alpha katsayılar? ölçe?in yüksek düzeyde tutarlı oldu?unu kanıtlamaktadır.

Bölüm 1 ('Oyun alan? neler içermektedir?') için **güvenirlik** katsay?s?: **.86**

Bölüm 2 ('Oyun alan? iyi ve güvenli ko?ullara sahip mi?') için güvenilirlik katsay?s?: **.90**

Toplam **ölçek** için genel güvenilirlik katsay?s?: **.93**

Genellikle .70 üzerindeki katsayılar kabul edilebilir güvenilirlik düzeyini i?aret ederken, bu ölçekten elde edilen .93'lük genel katsayı, testin son derece güvenilir ve iç tutarlılı??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte do?rudan bir ke?fedici veya do?rulamalı? faktör analizine dair detaylı istatistiksel bilgi bulunmamaktadır. Ancak ölçek, do?as? gere?i iki ana boyutta (Bölüm 1: ?çerik ve Bölüm 2: Güvenlik) yapılandırılm??t?r. Bu iki bölüm, ölçe?in temel faktörlerini veya alt boyutlar?n? temsil etmektedir. Ölçe?in 40 maddesi, bu iki teorik boyuta e?it olarak (her biri 20 madde) da??tılm??t?r, bu da ölçe?in önceden belirlenmi? bifaktöryel yapı?s?n? desteklemektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Gözlem ve De?erlendirme Ölçe?i (Observation and Assessment Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Okul Öncesi E?itim Kurumlar? (Anaokulu ve Anas?n?flar?) Fiziksel Çevreleri

Age Group: Okul Öncesi Dönem (Çocuklar?n Kullan?m Alanlar? De?erlendirildi?i ?çin Dolayl? Olarak 3-6 Ya? Grubu)

Population Details: Ankara ili s?n?rlar? içindeki özel ve resmi anas?n?f? ve anaokulu bahçeleri.

Test Methodology: Gözlem yoluyla puanlama. Derecelendirme, (yok= 0 - 5 = bütün öğeler mevcut) ?eklinde 6 kademeli bir Likert benzeri sistem kullan?larak yap?lmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Oyun alan?, okul bahçesi, geçerlik, güvenirlik, SPSS, okul öncesi, yüksek lisans tezi, Ankara.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, Ayten Merve Ba?bay taraf?ndan 2012 y?I?nda sunulan bir **Yüksek Lisans Tezi** çal??mas? dahilinde kullan?lm??t?r. Ticari izinler veya kullan?m ücretlerine dair spesifik bilgi kaynakta yer almamaktadır; ancak tez çal??mas? YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r.

Testin uyguland??? y?I 2012'dir. Ölçe?in tam metnine dair PDF dosyas?na a?a??daki bağlantıdan ula??labilir.

The original PDF can be downloaded here: [oyun-alani-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ba?bay, A. M. (2012). *Ankara ili s?n?rlar? içindeki özel ve resmi anas?n?f? ve anaokulu bahçelerinin kullan?m yönünden incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tez bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Oyun Alan? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

Ölçek Yap?s?: 2 bölüm ve 40 madde

Derecelendirme: (yok= 0-5 =bütün ögeler mevcut)

Oyun alan? neler içermektedir? (20 madde) = De?i?ik oyunlar için yer ve tekerlekli oyuncaklar için yollar içeren sert zeminli alan

Oyun alan? iyi ve güvenli ko?ullara sahip mi? (20 madde) = Tehlikeli alanlar?n yan?nda (sokak, derin hendek, su vb.) kilitlenebilir kap?l? koruyucu çit

ARABPSYCHOLOGY.COM